

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ОДЕСЬКА ЮРИДИЧНА АКАДЕМІЯ»
КАФЕДРА КРИМІНОЛОГІЇ ТА КРИМІНАЛЬНО-ВИКОНАВЧОГО ПРАВА

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПРАВА ЛЮДИНИ У СФЕРІ КРИМІНАЛЬНОЇ ЮСТИЦІЇ

(назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти:

другий (магістерський) рівень

галузь знань:

08 «Право»

спеціальність:

081 «Право»

Розробник програми: к.ю.н.,

доцент кафедри кримінології та
кримінально-виконавчого права
Марчук Альона Ігорівна

Затверджено на засіданні кафедри кримінології
та кримінально-виконавчого права
(протокол № 17 від 25 липня 2019 р.)

Завідувач кафедри кримінології та
кримінально-виконавчого права _____

Л.І. Аркуша

Гарант освітньої програми _____

Ю.О. Гресь

Перевірено

Начальник НМВ _____

Л.В. Кузнецова

Погоджено

Віце-президент,

проректор з навчальної роботи _____

М.Р. Аракелян

1. Опис навчальної дисципліни

Назва навчальної дисципліни	Права людини у сфері кримінальної юстиції Human rights in criminal Justice				
Освітня програма	Освітньо-професійна програма з підготовки магістра права у галузі знань – 08 «Право», за спеціальністю – 081 «Право», Факультет прокуратури та слідства (кримінальної юстиції)				
Рівень вищої освіти	Форма навчання	Тип	Курс	Сем естр	Обсяг, кредитів/год.
другий (магістерський) рівень	денна	ДВВ	2м	1	3/90
Короткий опис предметної сфери	Становлення та розвиток інституту прав людини у сфері кримінальної юстиції; універсальні, регіональні та національні стандарти додержання прав людини у сфері кримінальної юстиції; стандарти додержання прав людини у практиці Європейського суду з прав людини; міжнародно-правові стандарти поведінки з засудженими.				
Викладач навчальної дисципліни	Марчук Альона Ігорівна (лектор, проведення практичних занять) доцент кафедри кримінології та кримінально-виконавчого права НУ «ОЮА», к.ю.н., доцент кабінет 504, Піонерська, 2 контактний телефон (0482)32-07-08 marchuk.a.i2015@gmail.com				
Мова викладання	українська, російська				
Передумови	Вивчається після засвоєння циклу забезпечення загальнотеоретичних компетентностей та компетентностей кримінально-правового профілю				
Постреквізити	Має навчальну користь для супутніх дисциплін по кафедрам кримінології та кримінально-виконавчого права, кримінального права, кримінального процесу				

2. Структура навчальної дисципліни

Види навантаження	год.
Кількість кредитів/год	3/90
Усього годин аудиторної роботи, у т.ч.:	30
• лекційні заняття, год.	14
• практичні заняття, год.	16
• семінарські заняття, год.	-
• лабораторні заняття, год.	-
Усього годин самостійної роботи, у т.ч.:	60
• контрольні роботи, к-сть/год.	-
• індивідуальне науково-дослідне завдання, год.	-

• підготовка до аудиторних занять та контрольних заходів, год.	60
Залік	
Екзамен	+

3. Мета і завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни	Сформуванню уявлення про сучасні тенденції забезпечення та захисту основних прав і свобод людини у сфері кримінальної юстиції на національному та міжнародному рівнях
----------------------------	---

Результати навчання дисципліни				
Символ РН	Внаслідок вивчення навчальної дисципліни студент буде здатним продемонструвати такі результати навчання :	Посилання на символ РН	Методи викладання і навчання	Методи оцінювання досягнення РН
1	визначити основні тенденції розвитку гуманітарного права та існуючих механізмів захисту прав людини	ПРНК02/КЮ ПРНК05/КЮ ПРНК06/КЮ	лекція, практичні заняття, самостійне навчання, консультації викладача	поточне оцінювання
2	аналізувати та інтерпретувати рішення міжнародних судових органів	ПРНК06/КЮ ПРНА06/КЮ	лекція, практичні заняття, самостійне навчання, консультації викладача	поточне оцінювання
3	застосовувати міжнародні судові прецеденти у наукових дослідженнях та практичній діяльності	ПРНК08/КЮ ПРНА06/КЮ ПРНА09/КЮ ПРНП01/КЮ	лекція, практичні заняття, самостійне навчання, консультації викладача	поточне оцінювання
4	надавати оцінку проблемам та прогалинам у сфері захисту прав людини у сфері кримінальної юстиції, пропонувати шляхи їх вирішення та усунення	ПРНК03/КЮ ПРНК05/КЮ ПРНК08/КЮ	лекція, практичні заняття, самостійне навчання, консультації викладача	поточне оцінювання
5	узагальнювати та аналізувати правові ситуації, пов'язані з порушенням прав людини, визначати механізм їх захисту та відновлення	ПРНК01/КЮ ПРНК08/КЮ ПРНА11/КЮ ПРНП01/КЮ ПРНП06/КЮ	лекція, практичні заняття, самостійне навчання, консультації викладача	поточне оцінювання
Технологія навчання дисципліни	Змішане навчання через розміщення навчального контенту в університетській LMS Moodle з забезпеченням самооцінювання здобувачів вищої освіти			

4. Програма та тематичний план навчальної дисципліни

Програма навчальної дисципліни	Права людини у сфері кримінальної юстиції
--------------------------------	---

Лекційні заняття			
Символ одиниці змісту	Опис змісту навчання (теми)	Посилання на РН дисципліни	год.
Тема 1.	Основи сучасної концепції прав людини	1, 4, 5	2
Тема 2.	Універсальні міжнародно-правові стандарти і механізми захисту прав людини	1, 4, 5	2
Тема 3.	Європейські стандарти і механізми захисту прав людини	2,3	1
Тема 4.	Право на життя	2, 3, 5	2
Тема 5.	Право на фізичну недоторканість: заборона катувань і інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання	2, 3, 5	2
Тема 6.	Право на свободу і особисту недоторканність у контексті кримінального правосуддя	2, 3, 5	1
Тема 7.	Право на повагу приватного життя, недоторканності житла і таємниці кореспонденції	2, 3, 5	1
Тема 8.	Право на справедливий судовий розгляд	2, 3, 5	1
Тема 9.	Міжнародно-правові стандарти поводження з особами, позбавленими волі. Права ув'язнених	2, 3, 5, 6	2

Практичні, семінарські, лабораторні заняття			
Символ одиниці змісту	Опис змісту навчання (теми)	Посилання на РН дисципліни	год.
Тема 1.	Основи сучасної концепції прав людини	1, 4, 5	2
Тема 2.	Універсальні міжнародно-правові стандарти і механізми захисту прав людини	1, 4, 5	2
Тема 3.	Європейські стандарти і механізми захисту прав людини	2,3	1
Тема 4.	Право на життя	2, 3, 5	2
Тема 5.	Право на фізичну недоторканість: заборона катувань і інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання	2, 3, 5	2
Тема 6.	Право на свободу і особисту недоторканність у контексті кримінального правосуддя	2, 3, 5	1
Тема 7.	Право на повагу приватного життя, недоторканності житла і таємниці кореспонденції	2, 3, 5	2
Тема 8.	Право на справедливий судовий розгляд	2, 3, 5	2
Тема 9.	Міжнародно-правові стандарти поводження з особами, позбавленими волі. Права ув'язнених	2, 3, 5, 6	2

Самостійна робота			
Символ одиниці змісту	Опис змісту навчання (наприклад, теми або види навчальної активності)	Посилання на РН дисципліни	год.
1.	Опрацювання лекційного матеріалу та інших літературних джерел	1,2,3,4,5,6,7	8

2.	Поглиблене опрацювання окремих питань, які викладаються на лекціях	1,2,3,4,5,6,7	8
3.	Підготовка до практичних занять	1,2,3,4,5,6,7	8
4.	Пошук та огляд літератури і електронних джерел інформації згідно індивідуального завдання	1,2,3,4,5,6,7	8
5.	Виконання окремого індивідуального завдання з написанням реферату або виготовленням наочних презентацій	1,2,3,4,5,6,7	18
6.	Підготовка до заліку	1,2,3,4,5,6,7	10

5. Ресурси для навчання

Список
основних
джерел

1. Rou Walmsley. Developments in the prison systems of Central and Eastern Europe. — HEUNI, Helsinki, 1995. — P.27-33/
2. Ащенко О.М., Човган В.О. Українське пенітенціарне законодавство у світлі стандартів Комітетів проти катувань ООН та Ради Європи / О.М. Ащенко, В.О. Човган; передм. М.М. Гнатівського; за заг. ред. Є.Ю. Захарова. — Харків: Права людини, 2014.
3. Дрёмин В. Н. Идеи социальной реабилитации в Минимальных стандартных правилах обращения с заключенными / Проблемы политики. -№ 9. – 2000. - С. 423-427.
4. Дрёмин В. Н. Права осужденных: стандарты и реальность // Юридический вестник. - 1998. - № 4 - С. 125-130.
5. Дрёмин В. Н. Правовая природа и применение международных стандартов обращения с заключенными // Актуальні проблеми держави та права. - 1999. - № 6. - С. 3-8.
6. Дрёмин В. Н. Теоретические и практические проблемы имплементации Европейских пенитенциарных правил в уголовно-исполнительное законодательство Украины: В кн.: Проблемы вхождения Украины в европейское правовое пространство / Колл. монография под. ред. проф. Кивалова С. В. и доц. Черкеса М.Е.— Одесса: Юрид. лит-ра. - 1999. - С. 47-67.
7. Пикте Жан. Развитие и принципы международного гуманитарного права / Издание Международного Комитета Красного Креста. — 1994.
8. История, философия и развитие Европейских Пенитенциарных Правил / Издание Совета Европы, 1996.
9. Костенко О.М. Судовий захист прав людини в Україні і проблеми кримінальної юстиції (наукові нариси) / О.М. Костенко, В.П. Нагребельний, О.О. Кваша, М. В. Сіроткіна, М.І. Сірий; В.о. НАН України. Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького .— К. : Ін-т держави і права ім. В.М. Корецького НАН України, 2008.— 48 с.
10. Лукашук И.И. Международное право. Особенная часть./ Учебник. — М.: Издательство БЕК, 1997.
11. Права людини в діяльності органів і установ виконання покарань: навч.-метод. посіб. для проведення занять в системі службової підготовки / І.В. Іваньков, І.С. Яковець, А.М. Григоренко, С.Ю. Буров; За заг. ред. А.Х. Степанюка. – Чернівці: Десна, 2012.— 279 с.
12. Права і свободи людини і громадянина в Україні (доктрина Європейського суду з прав людини і Конституційного Суду України): навч. посіб. / Райнер Арнольд, Богуслав Банашак, С.Л. Вдовіченко, І.В. Головань, М.М. Гультай. – К.: Юрінком Інтер, 2013. – 374 с.
13. Преступность, уголовная политика, места заключения в постсоветском пространстве. - М.: Права человека, 1996.
14. Руднєва О.М. Міжнародні стандарти прав людини та їх роль у розвитку правової системи України: монографія. - Харків: ХНУВС, 2010.— 352 с.
15. Стецовский Ю. Общественный контроль за обеспечением прав заключенных // <http://www.hro.org/editions/hrdef/199/0101.htm>
16. Телестакова А.А. Захист прав людини: міжнародні та національні аспекти: монографія. – К. : КиМУ, 2010.— 201 с.
17. Тлумачення та застосування Конвенції про захист прав людини й основоположних свобод Європейським судом з прав людини та судами України: Навчальний

	посібник / Авт. кол.: М.В. Мазур, С.Р. Тагієв, А.С. Беніцький, В.В. Кострицький; [Відп. ред. канд. іст. наук, доц. В.М. Карпунов]. – Луганськ: РВВ ЛДУВС, 2006. – 600 с. 18. Україна в міжнародно-правових відносинах. Боротьба із злочинністю та взаємна правова допомога. (Книга перша) /Збірник документів. — Юрінком. — Київ, 1996. 1. Човган В.О. Стандарти обмежень прав засуджених у практиці Європейського суду з прав людини // Проблеми законності. – 2013.- № 122. – С. 251-258.
--	--

Список допоміжних джерел	1. Европейская конвенция о защите прав человека и основных свобод 1950 р. 2. Мінімальні стандартні правила поводження з ув'язненими 2015 р. 3. Европейские Пенитенциарные Правила 2006. 4. Международные принципы обращения с заключенными, Утверждены Резолюцией 45/111 Генеральной Ассамблеи ООН от 14 декабря 1990 г. 5. Пояснительная записка к Европейским Пенитенциарным Правилам // В кн.: Защита прав человека — и борьба с преступностью. Документы Совета Европы. — М.: Изд-во «Спарк», 1998. — С.227-264. 6. Минимальные стандартные правила ООН в отношении мер, не связанных с лишением свободы (Токийские правила) 1990 г. 7. Гаррис Д., Звак Л. Европейская конвенция о правах человека и Европейская социальная хартия: право и практика. – М., 1998. 8. Грир С. Интересы общества и права человека в Европейской конвенции по правам человека. — Страсбург, 1995. 9. Даниленко Г.М. Международная защита прав человека. Вводный курс: Учеб. пособие. – М., 2000. 10. Дрьомін В. Н. Зменшення тюремного населення: пошук нових шляхів /Актуальні проблеми політики. Вип. 10-11. – 2001. - с. 238-244 11. Дрьомін В. Н. Пробація: зарубіжний досвід обмеження тюремної популяції // Право України. – 2000. - № 12. - С. 120-123. 12. <u>Дудаш Т.І.</u> Практика Європейського суду з прав людини: навч.-практ. посіб. - К. : Алерта, 2013. – 367 с. 13. Еникеев З.Д. О свободе личности как высшей ценности // Московский журнал международного права. – 1999. - № 2. – С. 122-133. 14. Європейські стандарти захисту прав та свобод людини у кримінальному судочинстві: матеріали наук.-практ. конф., 13 грудня 2013 р., м. Харків / Харків. економіко-правовий ун-т; Відп. за вип. А.Г. Каткова, Д.О. Замай. – Харків: Право, 2013. – 143 с. 15. Камиль Жиффар. Попитки: руководство по составлению сообщений. Процедуры документирования и составления заявлений о пытках в контексте международной системы защиты прав человека. - Центр прав человека, Эссекский университет, 2000. 16. Ковалев А.А. Международная защита прав человека: Учебное пособие. – М.: Статут, 2013. – 591 с. 17. Костенко Н.И. Международная уголовная юстиция. Проблемы развития. – М.: Р Консульт, 2002. – 448 с. 18. Кузнецова С.Н. Международная защита прав человека. Учебное пособие. – Нижний Новгород, 2008. – 234 с. 19. Лукьянцев Г.Е. Сравнительная характеристика систем защиты прав человека: по Международному пакту о гражданских и политических правах и по Европейской конвенции о защите прав человек и основных свобод (некоторые вопросы рассмотрения жалоб) // Московский журнал международного права. – 1997. - № 3. – С. 114-122. 20. Международная и внутригосударственная защита прав человека: Учебник / Под ред. Р.М. Валеева. – М.: Статут, 2011. – 830 с. 21. Международные гарантии прав человека: Опыт Совета Европы. – М., 1997. 22. Мицик В.В. Права людини у міжнародному праві. Міжнародно-правові механізми захисту: підручник. – Київ: ВД "Проміні", 2010.– 722 с. 23. Пастухова Л.В. Європейський механізм забезпечення прав людини: навчальний посібник для студентів ВНЗів. – Сімферополь: Таврія, 2009. – 224 с. 24. Перші кроки. Посібник для початкового вивчення прав людини. Переклад: М. Скоропад, І.Савчак. – Дрогобич: УАМА, 1997. – 203 с.
--------------------------	--

	25. Права человека: итоги века, тенденции, перспективы / Под общ. ред. чл.-корр. РАН Е.А. Лукашевой. – М., 2002. 26. Рабінович П.М. Права людини і громадянина: Навчальний посібник. – К.: Атіка, 2004.– 464 с. 1. Ягунов Д.В. Практика Європейського суду з прав людини: прецеденти та коментарі з питань кримінального судочинства. - Одеса: Фенікс, 2010.– 253 с.
--	---

Інформаційні ресурси в Інтернеті	1. Каталог правових сайтів України - http://pravoved.in.ua 2. Єдиний веб-портал виконавчої влади в Україні - http://www.kmu.gov.ua 3. Національне антикорупційне бюро України - https://nabu.gov.ua 4. Генеральна прокуратура України - http://www.gp.gov.ua 5. Служба безпеки України - http://www.sbu.gov.ua 6. Міністерство внутрішніх справ України http://www.mvs.gov.ua 7. Державна судова адміністрація України: http://court.gov.ua/sudova_statystyka 8. Європейський суд з прав людини – www.echr.coe.int 9. Єдиний державний реєстр судових рішень – www.reyestr.court.gov.ua 10. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського: http://www.nbuv.gov.ua/ 11. Кафедра кримінології та КВП НУ «ОЮА»- www.criminology.onua.edu.ua 12. Одеський інформаційно-аналітичний центр з проблем протидії організованим злочинності та корупції http://inter.criminology.onua.edu.ua 13. Crime prevention advice -https://www.police.uk/crime-prevention-advice/ 14. Community Crime Prevention Strategies - https://www.crimesolutions.gov/TopicDetails.aspx?ID=10
----------------------------------	--

6. Контрольні заходи	
Методи діагностики знань (контролю)	Використовуються поточний (тематичний) та підсумковий (залік, екзамен) методи діагностики (контролю) знань студентів Формою самостійної роботи є виготовлення наочної презентації за індивідуальним завданням

Схема нарахування балів (складові оцінювання результатів навчання)			
Пункт оцінки	% підсумкової оцінки або максимальна оцінка в балах	Групове чи індивідуальне оцінювання	Посилання на РН дисципліни
Поточний контроль, разом, у т.ч.:	50		
• Лекції (з обговоренням)	10	Г, І	1,2,3,4,5,6,7
• Практичні заняття	20	Г, І	1,2,3,4,5,6,7
• Аналіз даних (у вигляді наочних презентацій)	20	І	1,2,3,4,5,6,7
Підсумковий контроль, разом, у т.ч.:	50		
• письмова компонента	40 (презентація за індивідуальним завданням)	І	7
• усна компонента	10	І	7
Разом за дисципліну	100		

7. Інші застереження щодо вивчення навчальної дисципліни

Вимоги викладача:	Регулярне відвідування лекційних та практичних занять, попереднє ознайомлення з рекомендованою літературою, правовими джерелами та судовою, слідчою та оперативно-розшуковою практикою, засобами масової інформації є необхідною умовою. Використання мультимедійних технологій для представлення результатів аналізу матеріалів практики та рекомендованої літератури.
Припущення основних проблем, пов'язаних з реалізацією курсу	Відсутність повних перекладів українською чи російською мовами рішень міжнародних судових органів.